

T-VER-P-METH-14-03

**ระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ
สำหรับการผลิตและการนำถ่านชีวภาพไปใช้ประโยชน์
(Production and Utilization of Biochar)**

ฉบับที่ 01**Scope: 05 - Chemical Industry****Scope: 13 - Waste Handling and Disposal****Scope: 15 - Agriculture****มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 24 กันยายน 2568**

1. ชื่อระเบียบวิธีการ (Methodology)	การผลิตและการนำถ่านชีวภาพไปใช้ประโยชน์ (Production and Utilization of Biochar)
2. ประเภทโครงการ (Project Type)	การดักจับ กักเก็บ และ/หรือ การใช้ประโยชน์จากก๊าซเรือนกระจก
3. รายสาขา (Sector scope)	05 – อุตสาหกรรมเคมี หรือ 13 - การจัดการและกำจัดของเสีย 15 – การเกษตร (ถ้าเกี่ยวกับการนำถ่านชีวภาพไปใช้ประโยชน์ในดิน)
4. ลักษณะโครงการ (Project Outline)	โครงการที่มีการผลิตถ่านชีวภาพโดยใช้ชีวมวลและมีการนำถ่านชีวภาพไปใช้ประโยชน์ในดิน (Soil) และวัสดุที่ไม่ใช่ดิน (Non-soil) เพื่อการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกอย่างถาวร (ในช่วงระยะเวลา 100 ปี)
5. ลักษณะของกิจกรรม โครงการที่เข้าข่าย (Applicability)	กิจกรรมโครงการต้องประกอบด้วย 1. กระบวนการกำจัดก๊าซเรือนกระจกเพื่อเปลี่ยนชีวมวล (Biomass) เป็นถ่านชีวภาพ (Biochar) ที่มีความทนทานต่อกระบวนการย่อยสลายสูงเมื่ออยู่ในสิ่งแวดล้อมในระหว่างการนำไปใช้ประโยชน์ 2. กระบวนการนำถ่านชีวภาพที่ผลิตได้ไปใช้งานในพื้นที่ที่สามารถติดตามความทนทานต่อกระบวนการย่อยสลายสูงได้ตลอดระยะเวลา 100 ปี ถ่านชีวภาพที่ผลิตได้ต้องถูกนำไปใช้เพื่อการรักษาคุณสมบัติในการกักเก็บก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอน) โดยที่รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่เข้าข่ายมีดังนี้ 2.1 การใช้ประโยชน์ในดิน (Soil) ได้แก่ การฝังในดินเพื่อการปรับปรุงคุณภาพดิน เป็นต้น 2.2 การใช้ประโยชน์ในวัสดุที่ไม่ใช่ดิน (Non-soil) ได้แก่ การผสมเป็นวัสดุเสริมในผลิตภัณฑ์ที่มีอายุการใช้งานยาวนาน (เช่น คอนกรีตและยางมะตอย เป็นต้น) หรือการฝังในพื้นที่เฉพาะเพื่อกักเก็บคาร์บอนไว้ใต้ดิน
6. เงื่อนไขของกิจกรรม โครงการ (Project Conditions)	1. ถ่านชีวภาพต้องผลิตจากชีวมวลที่ยั่งยืน อาทิเช่น ของเสียทางการเกษตร เศษไม้ เศษอาหาร และอื่นๆ (ที่ระบุไว้ในเอกสารของ Intergovernmental Panel on Climate Change หรือ IPCC ดูชื่อเอกสารในหัวข้อ 10) และต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ดังนี้ 1.1 กรณีของของเสียทางการเกษตรอย่างยั่งยืน หมายถึงร้อยละ 30 ของของเสียทางการเกษตรจะถูกทิ้งในพื้นที่เพาะปลูก เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบต่อดินและพืชผลทางการเกษตรลดลง

	1.2 เศษไม้ที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติไม่สามารถนำมาพิจารณาเป็นชีวมวลที่ยั่งยืนได้ - ชีวมวลที่เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตถ่านชีวภาพให้ใช้เฉพาะแหล่งกำเนิดในประเทศไทยเท่านั้น - ชีวมวลที่เป็นวัตถุดิบหลักสำหรับการผลิตถ่านชีวภาพต้องถูกนำไปใช้ภายใน 1 ปี และต้องไม่มีการจัดเก็บชีวมวลในสภาวะไร้อากาศ - การปรับปรุงคุณภาพชีวมวลก่อนเข้ากระบวนการผลิตถ่านชีวภาพสามารถดำเนินการได้เฉพาะกระบวนการทางกล เช่น การบีบอัด การทำเป็นก้อน และการตัด เป็นต้น หรือกระบวนการทางความร้อน เช่น การอบแห้ง และการคั่ว เป็นต้น เท่านั้น - ผู้พัฒนาโครงการต้องแสดงให้เห็นผลลัพธ์สุทธิด้วยการประเมินวงจรชีวิตของขั้นตอนการผลิตและการจัดหาชีวมวล รวมถึงกระบวนการผลิตและการใช้งานถ่านชีวภาพ โดยต้องมีข้อมูลแยกตามลำดับขั้นตอนและแยกตามประเภทก๊าซเรือนกระจก - กระบวนการผลิตถ่านชีวภาพสามารถใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล (ถ่านหิน น้ำมันเตา และก๊าซธรรมชาติ เป็นต้น) เพื่อให้ความร้อนในการเริ่มต้นเดินระบบได้ อย่างไรก็ตามกระบวนการผลิตถ่านชีวภาพต้องไม่มีการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลและชีวมวลร่วมกัน เนื่องจากคาร์บอนฟอสซิลอาจผสมกับผลิตภัณฑ์ถ่านชีวภาพ - ก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ (Syngas) ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตถ่านชีวภาพต้องถูกเผาไหม้หรือนำกลับมาใช้ใหม่ผ่านกระบวนการทางวิศวกรรม เพื่อไม่ให้เกิดการปล่อยก๊าซมีเทนสู่ชั้นบรรยากาศ นอกจากนี้ ก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ และน้ำมันชีวภาพ (ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้จาก Syngas) สามารถเก็บไว้เพื่อใช้เป็นพลังงานหมุนเวียนและวัสดุในภายหลังได้ - การผลิตถ่านชีวภาพในแต่ละรอบการผลิตไม่อนุญาตให้ใช้ชีวมวลหลายประเภท และต้องระบุสัดส่วนถ่านชีวภาพที่เป็นมาตรฐานที่เกี่ยวข้องต่อรอบการผลิต - กิจกรรมโครงการต้องมีมาตรการและสภาพแวดล้อมสำหรับการทำงานอย่างปลอดภัย อาทิเช่น การจัดการและการขนส่งถ่านชีวภาพอย่างปลอดภัย การจัดหาเอกสารข้อมูลความปลอดภัยของวัสดุ การลดอุณหภูมิถ่านชีวภาพหลังกระบวนการผลิต และระบบบำบัดก๊าซไอเสียที่เหมาะสม

	10. ถ่านชีวภาพที่ผลิตได้ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานของหน่วยงานในประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) หรือมาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น IBI (The International Biochar Initiative) Biochar Testing Guidelines, The European Biochar Certificate (EBC) Japanese Industrial Standards (JIS) และ Japan Biochar Association Standard (JBAS) เป็นต้น 11. ถ่านชีวภาพที่ผลิตได้สามารถใช้ประโยชน์ได้เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น และต้องถูกนำไปใช้ประโยชน์ภายใน 1 ปี นับจากวันที่ผลิต 12. ผู้พัฒนาโครงการต้องแสดงตำแหน่งพิกัดพื้นที่ที่มีการนำถ่านชีวภาพไปใช้งาน ปริมาณถ่านชีวภาพที่นำไปใช้ประโยชน์ในแต่ละพื้นที่ และต้องมีวิธีการติดตามถ่านชีวภาพที่ถูกนำไปใช้งานได้ตลอดระยะเวลา 100 ปี 13. ถ่านชีวภาพที่ผลิตได้ต้องไม่ถูกนำไปใช้งานในรูปแบบที่ทำให้ก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอน) ที่ถูกกักเก็บไว้ปล่อยกลับสู่ชั้นบรรยากาศ เช่น การเผาไหม้เป็นเชื้อเพลิง การแปรรูปเป็นถ่านกัมมันต์ (Activated Carbon) เชื้อเพลิงในกระบวนการผลิตเหล็ก เป็นต้น 14. ถ่านชีวภาพที่ผลิตได้ต้องไม่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในดินที่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก โดยที่ผู้พัฒนาโครงการต้องแสดงเอกสารหลักฐานพื้นที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมพัฒนาที่ดิน เป็นต้น 15. ถ่านชีวภาพต้องไม่ถูกนำไปใช้ในดินในพื้นที่ที่มีการดำเนินกิจกรรมการลด ดูดซับ และการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกจากภาคป่าไม้และการเกษตร 16. การใช้ประโยชน์ในดินโดยการฝังถ่านชีวภาพต้องอยู่ที่ระดับความลึกไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร และได้รับการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ระบุว่าความลึกดินที่ทำการฝังไม่จัดอยู่ในกลุ่มดินอินทรีย์ เพื่อลดความเสี่ยงต่อการย้อนกลับของการสะสมคาร์บอน และผู้พัฒนาโครงการต้องระบุปริมาณการฝังถ่านชีวภาพสูงสุด โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบ (ประเด็นเรื่องสารปนเปื้อนจากถ่านชีวภาพ และคุณภาพดินภายหลังการใช้งานถ่านชีวภาพ) ไว้ในรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Assessment Report)

	17. ผู้พัฒนาโครงการต้องมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงที่พื้นที่ถูกเผาทำลาย เปลี่ยนแปลงการใช้งานของพื้นที่ และการย่อยสลายตามธรรมชาติสำหรับการนำถ่านชีวภาพไปใช้ประโยชน์ในวัสดุที่ไม่ใช่ดิน 18. หากมีข้อตรวจพบในภายหลังเกิดเหตุการณ์ใด ๆ ต่อการกักเก็บคาร์บอนในถ่านชีวภาพที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ ผู้พัฒนาโครงการต้องมีภาระในการชดเชยคาร์บอนเครดิตที่ได้รับการรับรองจาก อบก. ตามมาตรการที่ อบก. กำหนด
7. วันเริ่มดำเนินโครงการ (Project Starting Date)	วันที่เจ้าของโครงการ (ผู้ว่าจ้าง) และผู้รับจ้างได้มีการลงนามร่วมกันในสัญญาจ้างก่อสร้างหรือติดตั้งโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่จะพัฒนาเป็นโครงการ T-VER ซึ่งต้องประกอบด้วยกระบวนการผลิตถ่านชีวภาพและการนำถ่านชีวภาพไปใช้ประโยชน์
8. คำจำกัดความ	ชีวมวลเหลือทิ้ง (Biomass residue) หมายถึงเศษวัสดุเหลือทิ้งจากการเก็บเกี่ยวหรือจากการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร เช่น แกลบ กากอ้อย ฟางข้าว ชังข้าวโพด เป็นต้น หรือ ไม้และเศษไม้ ที่สามารถนำมาผลิตเป็นเชื้อเพลิงได้ หรือย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติ ถ่านชีวภาพหรือไบโอชาร์ (Biochar) หมายถึงวัสดุที่อุดมด้วยคาร์บอนที่ผลิตได้โดยการให้ความร้อนแก่ชีวมวลในสภาพที่ออกซิเจนต่ำหรือไม่มีเลย ทำให้คาร์บอนในชีวมวลจะถูกเปลี่ยนเป็นของแข็งที่เสถียร และได้สิ่งอื่น ๆ เกิดขึ้นด้วย เช่น ก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ (Syngas) น้ำมันชีวภาพ (ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้จาก Syngas) ดังรูป ทั้งนี้ถ่านชีวภาพหรือไบโอชาร์ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น IBI Biochar Testing Guidelines, The European Biochar Certificate (EBC), Japanese Industrial Standards (JIS), Japan Biochar Association Standard (JBAS) และหน่วยงานในประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) BIOCHAR INPUT: ORGANIC BIOMASS PROCESS: DRYING, GRINDING, CONVENTIONAL OR MICROWAVE PYROLYSIS REACTOR OUTPUT: BIOCHAR, BIOGAS, BIO-OIL, HEAT AND ELECTRICITY

	กระบวนการแปรสภาพเป็นก๊าซเชื้อเพลิง (Gasification) หมายถึงการเปลี่ยนรูปชีวมวลด้วยกระบวนการให้ความร้อนภายใต้สภาวะออกซิเจนต่ำซึ่งให้ผลผลิตเป็นถ่านชีวภาพ ก๊าซเชื้อเพลิงและสารประกอบอื่นๆ โดยให้ความร้อนที่อุณหภูมิสูงกว่า 700 °C และมีระบบเผาไหม้ก๊าซเชื้อเพลิงที่สมบูรณ์ กระบวนการไพโรไลซิส (Pyrolysis) หมายถึงกระบวนการสลายตัวด้วยความร้อนที่ไม่สมบูรณ์ในสภาวะที่มีออกซิเจนต่ำ โดยให้ความร้อนที่อุณหภูมิสูงกว่า 350 °C และมีระบบเผาไหม้ก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ที่สมบูรณ์ โดยให้ผลผลิตเป็นถ่านชีวภาพ ก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์และสารประกอบอื่นๆ การใช้ประโยชน์ในดิน (Soil applications) หมายถึงการใช้ถ่านชีวภาพไปใช้ประโยชน์ในดิน เช่น การฝังในดินเพื่อการปรับปรุงคุณภาพดิน เป็นต้น การใช้ประโยชน์ในวัสดุที่ไม่ใช่ดิน (Non-soil applications) หมายถึงการใช้ถ่านชีวภาพไปใช้ประโยชน์นอกเหนือจากการใช้ประโยชน์ในดิน เช่น การผสมเป็นวัสดุเสริมในผลิตภัณฑ์ที่มีอายุการใช้งานยาวนาน ตัวอย่างเช่น คอนกรีต และยางมะตอย เป็นต้น หรือการฝังในพื้นที่เฉพาะเพื่อกักเก็บคาร์บอนไว้ใต้ดิน
9. หมายเหตุ	

รายละเอียดระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ
สำหรับการผลิตและการนำถ่านชีวภาพไปใช้ประโยชน์

1. กิจกรรมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่นำมาใช้ในการคำนวณ

การปล่อย ก๊าซเรือนกระจก	แหล่งกำเนิด ก๊าซเรือนกระจก	ชนิดของ ก๊าซเรือนกระจก	รายละเอียดของกิจกรรม ที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
กรณีฐาน	ถ่านชีวภาพ	CO ₂	คาร์บอนอินทรีย์ในชีวมวล ที่ปล่อยสู่บรรยากาศจากการเผา
การดำเนินโครงการ	การใช้พลังงาน (ไฟฟ้า และเชื้อเพลิงฟอสซิล)	CO ₂	การใช้ไฟฟ้าจากโครงข่ายไฟฟ้า
			การใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล เช่น ระบบผลิต ถ่านชีวภาพ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง รถตัดชีวมวล ฯลฯ
	ระบบผลิตถ่านชีวภาพ	CO ₂ , CH ₄	ก๊าซเรือนกระจกในก๊าซเชื้อเพลิง สังเคราะห์ที่เกิดขึ้นปฏิกิริยาเคมีในระบบ ผลิตถ่านชีวภาพ
	ระบบเผาทำลาย ก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์	CO ₂	ก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ที่เผาทำลายไม่ สมบูรณ์
	การใช้ชีวมวลเหลือทิ้ง	CO ₂ , CH ₄	● การขนส่งชีวมวลเหลือทิ้ง ● การแปรรูปชีวมวลเหลือทิ้ง
นอกขอบเขตโครงการ	การขนส่งถ่านชีวภาพ	CO ₂	การเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการขนส่ง ถ่านชีวภาพไปใช้ประโยชน์
	การใช้ชีวมวลที่ยั่งยืน	CO ₂ , CH ₄	● การแปรรูปชีวมวลเหลือทิ้งจากการใช้ งานอื่นๆ ที่เพิ่มขึ้นจากกิจกรรม โครงการ ● การจัดการชีวมวลเหลือทิ้งจาก กิจกรรมโครงการ ● การขนส่งชีวมวล/ชีวมวลเหลือทิ้งจาก แหล่งกำเนิด

2. ลักษณะและขอบเขตโครงการ (Scope of Project)

ลักษณะและขอบเขตโครงการสำหรับการเปลี่ยนชีวมวลให้เป็นถ่านชีวภาพที่มีความทนทานต่อกระบวนการย่อยสลายสูงเมื่ออยู่ในสิ่งแวดล้อมต้องพิจารณาครอบคลุมกิจกรรมใน 3 ส่วน ได้แก่

- แหล่งกำเนิดชีวมวลหรือจตุรวรรวมชีวมวล รวมถึงกระบวนการแปรรูปชีวมวลก่อนนำไปใช้ผลิตเป็นถ่านชีวภาพ (ถ้ามี)
- กระบวนการแปรรูปชีวมวลให้เป็นถ่านชีวภาพ
- พื้นที่ที่มีการนำถ่านชีวภาพไปใช้ประโยชน์ในดิน (Soil) และวัสดุที่ไม่ใช่ดิน (Non-soil)

3. การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานปกติ (Additionality)

โครงการต้องผ่านการพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานปกติ (Additionality) โดยใช้ “แนวทางการพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Additionality) ภายใต้โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T-VER)” ที่ อบก. กำหนด

4. ข้อมูลกรณีฐาน (Baseline Scenario)

เมื่อพิจารณาตามแนวทางการกำหนดข้อมูลกรณีฐานที่ต่ำกว่าการดำเนินงานปกติ (Below Business as Usual หรือ Below BAU) การดำเนินงานตามปกติ (BAU) สำหรับการผลิตถ่านชีวภาพด้วยกระบวนการเผาไหม้ในระบบปิดเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ คือการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอนไดออกไซด์) ที่เกิดขึ้นจากการเผาไหม้ชีวมวลถูกกักเก็บไว้ในถ่านชีวภาพ ดังนั้นข้อมูลกรณีฐานของโครงการ คือการกักเก็บก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอนไดออกไซด์) จากการเผาไหม้ชีวมวลในถ่านชีวภาพที่ผลิตจากกระบวนการแปรสภาพเป็นแก๊ส (Gasification) หรือกระบวนการไพโรไลซิส (Pyrolysis) ซึ่งมีการสลายตัวของก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอนไดออกไซด์) ที่กักเก็บในถ่านชีวภาพบางส่วนออกสู่สิ่งแวดล้อมตามอุณหภูมิที่ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดระยะเวลาการใช้งาน

5. การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐาน (Baseline Emission)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐานคำนวณจากปริมาณสัดส่วนสารคาร์บอนอินทรีย์และค่าความคงอยู่จากการสลายตัวในถ่านชีวภาพตามกระบวนการเผาและอุณหภูมิที่ใช้ในการเผา โดยมีรายละเอียดดังนี้

$$BE_y = W_{\text{biochar},y} \times FOC_y \times Fperm_y \times \frac{44}{12} \quad \text{สมการที่ (1)}$$

โดยที่

- BE_y = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐาน ในปี y ($tCO_2/year$)
- $W_{\text{biochar},y}$ = ปริมาณน้ำหนักแห้งของถ่านชีวภาพที่ผลิตได้จากการดำเนินโครงการในปี y (ton/year)
- FOC_y = สัดส่วนสารคาร์บอนอินทรีย์ในถ่านชีวภาพจากการดำเนินโครงการในปี y (%)
- $Fperm$ = ค่าความคงอยู่จากการสลายตัวของถ่านชีวภาพจากการดำเนินโครงการในปี y (%)
- $44/12$ = มวลโมเลกุลของคาร์บอนไดออกไซด์ต่อคาร์บอน (เพื่อแปลงหน่วยจากตันคาร์บอนเป็นตันคาร์บอนไดออกไซด์)

6. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ (Project Emission)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการพิจารณาเฉพาะการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) จากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล การใช้ไฟฟ้าจากโครงข่ายไฟฟ้า ก๊าซเรือนกระจกในก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ (Syngas) ที่เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาเคมี การเผาทำลายก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ และการใช้ชีวมวลเหลือทิ้ง โดยสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PE_y = PE_{FF,y} + PE_{EC,y} + PE_{\text{fugitive},y} + PE_{\text{flaring},y} + PE_{\text{Biomass},y} \quad \text{สมการที่ (2)}$$

โดยที่

- PE_y = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกรวมจากการดำเนินโครงการในปี y ($tCO_2/year$)
- $PE_{FF,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากการดำเนินโครงการในปี y ($tCO_2/year$)
- $PE_{EC,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากโครงข่ายไฟฟ้าจากการดำเนินโครงการในปี y ($tCO_2/year$)
- $PE_{\text{fugitive},y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ (Syngas) ที่เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาเคมีในระบบผลิตถ่านชีวภาพจากการดำเนินโครงการในปี y ($tCO_2/year$)
- $PE_{\text{flaring},y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ในระบบผลิตถ่านชีวภาพจากการดำเนินโครงการในปี y ($tCO_2/year$)
- $PE_{\text{Biomass},y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากชีวมวลเหลือทิ้งในปี y ($tCO_2/year$)

6.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล ($PE_{FF,y}$)

การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลอันเนื่องจากการดำเนินโครงการให้ใช้เครื่องมือการคำนวณของ T-VER-P-TOOL-02-01 "การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากการดำเนินโครงการหรือนอกขอบเขตโครงการ" ฉบับล่าสุด ทั้งนี้ถ้าเชื้อเพลิง

ฟอสซิลที่ใช้สำหรับการทำงานของอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพชีวมวล การจัดเก็บและการขนส่งเชื้อเพลิงฟอสซิลและชีวมวล เช่น การเตรียมชีวมวล สายพานลำเลียง เครื่องอบแห้ง การอัดเม็ด การอัดก้อน ฯลฯ ให้พิจารณาภายใต้พารามิเตอร์ $PE_{Biomass,y}$ ด้วย

6.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากโครงข่ายไฟฟ้า ($PE_{EC,y}$)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากโครงข่ายไฟฟ้าจากการดำเนินโครงการสามารถคำนวณจากปริมาณการใช้ไฟฟ้า ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตไฟฟ้า และการสูญเสียกำลังไฟฟ้าในโครงข่ายไฟฟ้า ดังต่อไปนี้

$$PE_{EC,y} = EC_{PJ,y} \times EF_{Elec,y} \times (1 + TDL) \quad \text{สมการที่ (3)}$$

โดยที่

- $PE_{EC,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂/year)
- $EC_{PJ,y}$ = ปริมาณการใช้ไฟฟ้าจากโครงข่ายไฟฟ้าจากการดำเนินโครงการในปี y (MWh/year)
- $EF_{Elec,y}$ = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตไฟฟ้าจากโครงข่ายไฟฟ้าในปี y (tCO₂/MWh)
- TDL = สัดส่วนค่ากำลังไฟฟ้าสูญเสียในโครงข่ายไฟฟ้า

ทั้งนี้ปริมาณไฟฟ้าที่ใช้ในการทำงานของอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมการในสถานที่หรือนอกสถานที่ การจัดเก็บ การแปรรูปและการขนส่งเชื้อเพลิงฟอสซิลและชีวมวล เช่น การเตรียมชีวมวล สายพานลำเลียง เครื่องอบแห้ง การอัดเม็ด การอัดก้อน ฯลฯ ให้พิจารณาภายใต้พารามิเตอร์ $PE_{EC,y}$ ด้วยเช่นกัน

6.3 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ (Syngas) ที่เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาเคมีในระบบผลิตถ่านชีวภาพ ($PE_{fugitive,y}$)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ที่เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาเคมีในกระบวนการเผาถ่านชีวภาพจากการดำเนินโครงการสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PE_{fugitive,y} = \sum_i Q_{biochar,i,y} \times SMG_y \times f \times GWP_{CH4} \quad \text{สมการที่ (4)}$$

โดยที่

- $PE_{fugitive,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ (Syngas) ที่เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาเคมีในระบบผลิตถ่านชีวภาพจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂/year)
- $Q_{biochar,i,y}$ = ปริมาณถ่านชีวภาพที่ผลิตได้ประเภท i จากการดำเนินโครงการในปี y (ton/year)
- SMG_y = การผลิตมีเทนเฉพาะสำหรับกระบวนการผลิตถ่านชีวภาพจากการดำเนินโครงการ

- ในปี y (tCH_4/t biochar)
- f = สัดส่วนที่นำมาประกอบกับเทคโนโลยีการผลิตถ่านชีวภาพ (%)
- GWP_{CH_4} = ค่าศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน ($t CO_2e/tCH_4$)

6.4 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ ($PE_{flaring,y}$)

การปล่อยก๊าซมีเทนจากการเผาไหม้ไม่สมบูรณ์ของระบบเผาทำลายก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ (Syngas) สามารถคำนวณได้โดยใช้เครื่องมือการคำนวณของ T-VER-P-TOOL-02-04 "การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพจากการดำเนินโครงการ" ฉบับล่าสุด

6.5 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากชีวมวลเหลือทิ้ง ($PE_{Biomass,y}$)

กรณีที่กิจกรรมโครงการที่เป็นการผลิตถ่านชีวภาพจากชีวมวลเหลือทิ้ง การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการให้ใช้เครื่องมือการคำนวณของ T-VER-P-TOOL-02-02 "การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการและนอกขอบเขตโครงการสำหรับชีวมวล" ฉบับล่าสุด ในกิจกรรม

- 1) การขนส่งชีวมวลเหลือทิ้ง
- 2) การแปรรูปชีวมวลเหลือทิ้ง

7. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ (Leakage Emission)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการพิจารณาจากการผลิตถ่านชีวภาพจากชีวมวลที่ยั่งยืนหรือชีวมวลเหลือทิ้ง และการขนส่งถ่านชีวภาพเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

$$LE_y = LE_{Biomass,y} + LE_{Biochar,TR} \quad \text{สมการที่ (5)}$$

โดยที่

- LE_y = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการในปี y ($tCO_2/year$)
- $LE_{Biomass,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ชีวมวลที่ยั่งยืนในปี y ($tCO_2/year$)
- $LE_{Biochar,TR}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการขนส่งถ่านชีวภาพเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในปี y ($tCO_2/year$)

7.1 การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ชีวมวลที่ยั่งยืน ($LE_{Biomass,y}$)

สำหรับการผลิตถ่านชีวภาพจากการใช้ชีวมวลที่ยั่งยืนนอกขอบเขตโครงการ ผู้พัฒนาโครงการต้องประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ โดยให้ใช้เครื่องมือการคำนวณของ T-VER-P-

TOOL-02-02 “การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการและนอกขอบเขตโครงการ สำหรับชีวมวล” ฉบับล่าสุด ในกิจกรรม

- 1) การแปรรูปชีวมวลเหลือทิ้งจากการใช้งานอื่นๆ ที่เพิ่มขึ้นจากการมีกิจกรรมโครงการ
- 2) การจัดการชีวมวลเหลือทิ้งจากกิจกรรมโครงการเพื่อนำไปกำจัดหรือนำไปประโยชน์
- 3) การขนส่งชีวมวลที่ยั่งยืนจากแหล่งกำเนิดมายังพื้นที่กิจกรรมโครงการ

7.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการขนส่งถ่านชีวภาพเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ($LE_{Biochar,TR}$)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการขนส่งถ่านชีวภาพที่ผลิตได้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่กำหนดไว้ในขอบเขตโครงการ คำนวณได้ดังนี้

$$LE_{Biochar,TR} = \sum D_y \times Q_y \times EF_{CO_2,i} \times 10^{-6} \quad \text{สมการที่ (6)}$$

โดยที่

$LE_{Biochar,TR}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการขนส่งถ่านชีวภาพเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในปี y (tCO₂/year)

D_y = ระยะทางไปกลับระหว่างต้นทางและปลายทางของกิจกรรมการขนส่งถ่านชีวภาพเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในปี y (km)

Q_y = ปริมาณถ่านชีวภาพที่ถูกขนส่งในปี y (t biochar)

$EF_{CO_2,i}$ = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i สำหรับขนส่งถ่านชีวภาพเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ (g CO₂/tkm)

i = ประเภทเชื้อเพลิงฟอสซิล

8. การคำนวณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Reduction)

การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากโครงการ สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$ER_y = BE_y - PE_y - LE_y \quad \text{สมการที่ (7)}$$

โดยที่

ER_y = การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี y (tCO₂e/year)

BE_y = การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐานในปี y (tCO₂e/year)

PE_y = การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂e/year)

LE_y = การปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการในปี y (tCO₂e/year)

9. การติดตามผลการดำเนินโครงการ (Monitoring Plan)

9.1 แนวทางการติดตามผล

- 1) ให้ผู้พัฒนาโครงการอธิบายและระบุขั้นตอนการติดตามผลข้อมูลกิจกรรมโครงการ (Activity data) หรือตรวจสอบผลการตรวจวัดทั้งหมดในเอกสารข้อเสนอโครงการ รวมถึงประเภทของเครื่องมือตรวจวัดที่ใช้ ผู้รับผิดชอบในการติดตามผลและตรวจสอบข้อมูล การสอบเทียบเครื่องมือวัด (ถ้ามี) และขั้นตอนการรับประกันและควบคุมคุณภาพ ในกรณีที่วิธีการมีตัวเลือกที่แตกต่างกัน เช่น การใช้ค่าเริ่มต้นหรือการตรวจวัดที่หน้างาน ผู้พัฒนาโครงการต้องระบุว่าจะใช้ตัวเลือกใด นอกจากนี้การติดตั้ง ดูแลรักษา และสอบเทียบเครื่องมือตรวจวัดควรดำเนินการตามคำแนะนำของผู้ผลิตอุปกรณ์และเป็นไปตามมาตรฐานภายในประเทศ หรือมาตรฐานสากล เช่น IEC, ISO, JIS เป็นต้น
- 2) ข้อมูลทั้งหมดที่รวบรวมเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามผลการลดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งควรจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์และมีระยะเวลาเก็บรักษาเป็นไปตามแนวทางที่ อบก. กำหนด หรือตามระบบคุณภาพขององค์กรแต่มีระยะเวลาไม่น้อยกว่าที่ อบก. กำหนด และควรตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องตามวิธีการติดตามผลที่ระบุในพารามิเตอร์ที่ต้องติดตามผลที่ระบุไว้ในตารางหัวข้อที่ 9.2

9.2 พารามิเตอร์ที่ต้องติดตามผล

พารามิเตอร์	EC _{PJ,y}
หน่วย	MWh/year
ความหมาย	ปริมาณการใช้ไฟฟ้าจากโครงข่ายไฟฟ้าจากการดำเนินโครงการในปี
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัด
วิธีการติดตามผล	ตรวจวัดโดย kWh Meter และตรวจวัดต่อเนื่องตลอดช่วงของการติดตามผล (ปริมาณไฟฟ้าที่หักออกจากการผลิตไฟฟ้าเพื่อใช้เองก่อนจ่ายเข้าสู่ระบบสายส่ง)
ความถี่ในการติดตามผล	การตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง และการบันทึกรายเดือนเป็นอย่างน้อย

พารามิเตอร์	TDL
หน่วย	-
ความหมาย	สัดส่วนค่ากำลังไฟฟ้าสูญเสียในโครงข่ายไฟฟ้า
แหล่งข้อมูล	ทางเลือกที่ 1 รายงานการตรวจวัด กรณีที่มีข้อมูลปริมาณไฟฟ้าที่ออกจากผู้ผลิตและปริมาณไฟฟ้าที่ผู้ใช้ไฟฟ้าได้รับ ทางเลือกที่ 2 ใช้ค่าล่าสุดที่ อบก. ประกาศ (ค่าเท่ากับ 0.0596) ซึ่งอ้างอิงข้อมูลจากรายงานคุณภาพพลังงานของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2566 กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

วิธีการติดตามผล	1) ถ้าใช้ทางเลือกที่ 1 ผู้พัฒนาโครงการจะต้องมีการติดตามค่าดังกล่าวทุกปีตลอดการติดตามผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 2) ถ้าใช้ทางเลือกที่ 2 ผู้พัฒนาโครงการจะต้องใช้ค่านี้อัตลอดการติดตามผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
ความถี่ในการติดตามผล	กำหนดหนึ่งครั้งในปีแรกของรอบระยะเวลาคิดคาร์บอนเครดิต

พารามิเตอร์	$EF_{Elec,y}$
หน่วย	tCO ₂ /MWh
ความหมาย	ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตไฟฟ้าจากโรงข่ายไฟฟ้า ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Factor) จากการผลิตไฟฟ้าในโรงข่ายไฟฟ้าและจากการผลิตความร้อนสำหรับโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกที่ประกาศโดย อบก.
วิธีการติดตามผล	สำหรับการจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ ให้ใช้ค่า $EF_{Elec,y}$ ล่าสุดที่ อบก. ประกาศ สำหรับการติดตามผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ให้ใช้ค่า $EF_{Elec,y}$ ที่ อบก. ประกาศตามปี พ.ศ. ของช่วงระยะเวลาที่ขอรับรองคาร์บอนเครดิต ทั้งนี้กรณีในปี พ.ศ. ของช่วงระยะเวลาที่ขอรับรองคาร์บอนเครดิตนั้นยังไม่มีค่า $EF_{Elec,y}$ ที่ อบก. ประกาศ ให้ใช้ค่า $EF_{Elec,y}$ ล่าสุดที่ อบก. ประกาศแทนในปีนั้น

พารามิเตอร์	$W_{biochar,y}$
หน่วย	ton/year
ความหมาย	ปริมาณน้ำหนักแห้งของถ่านชีวภาพที่ผลิตได้จากการดำเนินโครงการในปี y
แหล่งข้อมูล	บันทึกปริมาณน้ำหนักแห้งของถ่านชีวภาพที่ผลิตได้จากโครงการ
วิธีการติดตามผล	ตรวจวัดโดยเครื่องชั่งน้ำหนัก
ความถี่ในการติดตามผล	การตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง และการบันทึกรายเดือนเป็นอย่างน้อย

พารามิเตอร์	$Q_{biochar,i,y}$
หน่วย	ton/year
ความหมาย	ปริมาณถ่านชีวภาพที่ผลิตได้ประเภท i จากการดำเนินโครงการในปี y
แหล่งข้อมูล	บันทึกถ่านชีวภาพที่ผลิตได้จากโครงการ
วิธีการติดตามผล	ตรวจวัดโดยเครื่องชั่งน้ำหนัก
ความถี่ในการติดตามผล	การตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง และการบันทึกรายเดือนเป็นอย่างน้อย

พารามิเตอร์	Temperature
หน่วย	องศาเซลเซียส

ความหมาย	อุณหภูมิในระบบผลิตถ่านชีวภาพจากการดำเนินโครงการ
แหล่งข้อมูล	บันทึกอุณหภูมิในระบบผลิตถ่านชีวภาพจากโครงการ
วิธีการติดตามผล	ตรวจวัดโดยเครื่องวัดอุณหภูมิ
ความถี่ในการติดตามผล	การตรวจสอบและการบันทึกข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

พารามิเตอร์	GWP_{CH_4}
หน่วย	t CO ₂ e / t CH ₄
ความหมาย	ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน
แหล่งข้อมูล	ใช้ข้อมูลจากรายงานประเมินสถานการณ์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (IPCC Assessment Report) ที่จัดทำโดยคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change หรือ IPCC ที่ประกาศโดย อบก.
วิธีการติดตามผล	<u>สำหรับการจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ</u> ใช้ค่า GWP_{CH_4} ล่าสุดตามที่ อบก. ประกาศ <u>สำหรับการติดตามผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก</u> ใช้ค่า GWP_{CH_4} ตามที่ อบก. สำหรับประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกตามช่วงระยะเวลาคิดเครดิต (Crediting Period) ที่ขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก
ความถี่ในการติดตามผล	-

พารามิเตอร์	Q_y
หน่วย	t biochar
ความหมาย	ปริมาณถ่านชีวภาพที่ถูกขนส่งในปี y
แหล่งข้อมูล	บันทึกถ่านชีวภาพที่ถูกขนส่ง
วิธีการติดตามผล	ตรวจวัดโดยเครื่องชั่งน้ำหนัก
ความถี่ในการติดตามผล	การตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง และการบันทึกรายเดือนเป็นอย่างน้อย

พารามิเตอร์	D_y
หน่วย	km
ความหมาย	ระยะทางไปกลับระหว่างต้นทางและปลายทางของกิจกรรมการขนส่งถ่านชีวภาพเพื่อนำใช้ประโยชน์ในปี y
แหล่งข้อมูล	บันทึกจากโครงการ
วิธีการติดตามผล	รายงานระยะทางการขนส่งถ่านชีวภาพ
ความถี่ในการติดตามผล	การตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง และการบันทึกรายเดือนเป็นอย่างน้อย

พารามิเตอร์	FOC_y
หน่วย	%
ความหมาย	สัดส่วนสารคาร์บอนอินทรีย์ในถ่านชีวภาพจากการดำเนินโครงการในปี y
แหล่งข้อมูล	บันทึกสัดส่วนสารคาร์บอนอินทรีย์ในถ่านชีวภาพจากโครงการ
วิธีการติดตามผล	ตรวจวัดสัดส่วนสารคาร์บอนอินทรีย์ในถ่านชีวภาพในห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรอง
ความถี่ในการติดตามผล	การตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง และบันทึกข้อมูลอย่างน้อยเป็นรายเดือน

9.3 พารามิเตอร์ที่ไม่ต้องติดตามผล

พารามิเตอร์	$Fperm_y$												
หน่วย	%												
ความหมาย	ค่าความคงอยู่จากการสลายตัวของถ่านชีวภาพจากการดำเนินโครงการในปี y												
แหล่งข้อมูล	Appendix 4 in volume 4: Agriculture, Forestry and Other Land Use from 2019 Refinement to the 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories												
ค่าการนำไปใช้	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ลำดับ</th> <th>กระบวนการผลิต</th> <th>ค่า $Fperm$</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>High temperature pyrolysis and gasification (> 600 °C)</td> <td>0.89</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Medium temperature pyrolysis (450-600 °C)</td> <td>0.80</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Low temperature (350-450 °C)</td> <td>0.65</td> </tr> </tbody> </table>	ลำดับ	กระบวนการผลิต	ค่า $Fperm$	1	High temperature pyrolysis and gasification (> 600 °C)	0.89	2	Medium temperature pyrolysis (450-600 °C)	0.80	3	Low temperature (350-450 °C)	0.65
ลำดับ	กระบวนการผลิต	ค่า $Fperm$											
1	High temperature pyrolysis and gasification (> 600 °C)	0.89											
2	Medium temperature pyrolysis (450-600 °C)	0.80											
3	Low temperature (350-450 °C)	0.65											

พารามิเตอร์	SMG_y
หน่วย	tCH ₄ / t biochar
ความหมาย	การผลิตมีเทนเฉพาะสำหรับกระบวนการผลิตถ่านชีวภาพจากการดำเนินโครงการในปี y
แหล่งข้อมูล	1) Clean Development Mechanism (CDM), AMS-III.BG : Small-scale Methodology Emission Reduction through Sustainable Charcoal Production and Consumption, version 04 2) ตรวจวัดจริง
ค่าการนำไปใช้	0.030 (สำหรับแหล่งที่มาของข้อมูลที่ 1)

พารามิเตอร์	f
หน่วย	%
ความหมาย	สัดส่วนที่นำมาประกอบกับเทคโนโลยีการผลิตถ่านชีวภาพ
แหล่งข้อมูล	1) Clean Development Mechanism (CDM), AMS-III.BG : Small-scale Methodology Emission Reduction through Sustainable Charcoal Production and Consumption, version 04 2) ตรวจวัดจริง
ค่าการนำไปใช้	0.1 (สำหรับแหล่งที่มาของข้อมูลที่ 1)

พารามิเตอร์	$EF_{CO_2,i}$
หน่วย	t CO ₂ /t km
ความหมาย	ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i สำหรับขนส่งถ่านชีวภาพเพื่อนำมาใช้ประโยชน์
แหล่งข้อมูล	1) ตรวจสอบจากการสืบเสาะเชื้อเพลิงฟอสซิล 2) ใช้ค่าคงที่
ค่าการนำไปใช้	กรณีเลือกแหล่งที่มาของข้อมูล 2 ให้ใช้ค่าดังนี้ 1) กรณีขนส่งโดยรถยนต์เล็กใช้ค่า 245 (gCO ₂ /t km) 2) กรณีขนส่งโดยรถยนต์ใหญ่ใช้ค่า 129 (gCO ₂ /t km)

10. เอกสารอ้างอิง

1) Clean Development Mechanism (CDM), AMS_III.L : Avoidance of methane production from biomass decay through controlled pyrolysis version 02

2) Clean Development Mechanism (CDM), AMS-III.BG : Small-scale Methodology Emission reduction through sustainable charcoal production and consumption version 04

3) VCS Methodology : Methodology for biochar utilization in soil and non non-soil applications

4) 2019 Refinement to the 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories: Appendix 4 Method for Estimating the Change in Mineral Soil Organic Carbon Stocks from Biochar Amendments: Basis for Future Methodological Development

5) Biochar Methodology for CO₂ Removal Edition 2025 V1

6) มาตรฐานอุตสาหกรรมญี่ปุ่น JIS

https://webdesk.jsa.or.jp/books/W11M0090/index/?bunsyo_id=JIS+M+8812%3A2004

บันทึก T-VER-P-METH-14-03

ฉบับที่	แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	รายการแก้ไข
01	-	24 กันยายน 2568	การเริ่มใช้ครั้งแรก